



ONKOLOŠKI  
INŠTITUT  
LJUBLJANA

INSTITUTE  
OF ONCOLOGY  
LJUBLJANA

# Ali je podhranjenost problem sodobne prehrane ?

<http://www.espen.org/video/VideoPlayer.html>

*Trendi in izzivi v živilstvu, prehrani,  
gostinstvu in turizmu  
Ljubljana, 26.-27.10.2010*

Nada Rotovnik Kozjek  
Enota za klinično prehrano OI Ljubljana

# Podhranjenost ali malnutricija

Podhranjenost ali “slaba prehranjenost” je vsako stanje, ko obstaja **pomanjkanje, prebitek ozziroma neravnovesje energije, beljakovin in drugih hrani**, ki povzroči neželene učinke na obliko telesa (in tkiv), telesne funkcije in klinični izid.



ONKOLOŠKI  
INŠTITUT  
LJUBLJANA

INSTITUTE  
OF ONCOLOGY  
LJUBLJANA

# Zakaj je podhranjenost problem?

# Vpliv podhranjenosti na organske sisteme

- **Kognitivne funkcije**
  - (anksioznost, depresija – PEM, pomanjkanje vitaminov)
- **Skeletna mišičnina**
  - zmanjšanje mišične moči
- **Delovanje srčnožilnega sistema in ledvic:**
  - izguba srčne mišice (proporcionalno izgubi TT), <CO, bradikardija, hipotenzija, aritmije
  - <RBF, GF – povečanje ECV – edemi pri stradanju
- **Ventilacija**
  - neučinkovitost kontrakcije dihalnih mišic, težaven weaning
- **GIT**
  - motnja absorbcije
  - večja možnost MOF pri hudo podhranjenih
- **Termoregulacija**
  - izguba TT onemogoči termogenezo ob mrazu;
  - stradanje oslabi vazokonstriktorni odziv
- **Imunski sistem**
  - Zavrta nespecifična imunost, motnje delovanja komplementa
  - Motena celično posredovana imunost
  - Motena humorala imunost zaradi motene sinteze Ig
  - Pomanjkanje učinkov IL1 - manjša stopnja proliferacije LY
- **Celjenje ran - upočasnjeno**

Oj

## Zapleti podhranjenosti glede na izgubo puste telesne mase

| Pusta telesna masa (%izgube) | zapleti  | Pridružena umrljivost (%) |
|------------------------------|--|---------------------------|
| 10                           | Motena imunost, povečano tveganje okužbe             | 10                        |
| 20                           | Upočasnjeno celjenje ran, šibkost, okužbe            | 30                        |
| 30                           | Prešibak za sedenje, preležanine, slabo celjenje ran | 50                        |
| 40                           | Smrt, pljučnica                                      | 100                       |

Oj



ONKOLOŠKI  
INSTITUT  
LJUBLJANA

INSTITUTE  
OF ONCOLOGY  
LJUBLJANA

Kako se lotimo  
podhranjenosti ?????



O*i*

- Identificiramo problem  
→ ciljna skupina
- Priporočila za njegovo reševanje

O*i*

# Identifikacija problema

- Splošna prevalenca je 15%
- Bolniki sprejeti v bolnišnico 40% in se nato še poslabša
- 60% starostnikov v domovih za ostarele

# Priporočila

- Splošna
- Za ogrožene skupine prebivalstva

O*i*

Members of the European Parliament's Environment, Health and Food Safety committee voted for the third time for the European Commission to fund research and guidelines for nutritional support to tackle Europe's 'silent killer', malnutrition.

April 8, 2010, <http://www.espen.org/wp/wordpress/wp-content/uploads/2010/04/press.doc>

"Malnutrition has an adverse impact on people's health and wellbeing and represents a healthcare and societal cost equal to that of obesity. Malnutrition affects up to 50% of cancer patients and we need to ensure that nutritional care guidelines are updated to reflect the evidence base and are integrated into guidelines."

*Olle Ljunghqvist, Professor of Surgery at Örebro University & Karolinska Institutet Sweden and chair of the European Nutrition for Health Alliance (ENHA) said:*

## **STOP disease-related malnutrition and diseases due to malnutrition!**

<http://espenblog.com/wp/wp-content/uploads/2009/06/declaration1.pdf>

- Osveščanje javnosti in izobraževanje
- Razvoj priporočil za prehransko podporo in njihova implementacija
- Obvezno presejanje prehranskega stanja
- Raziskave podhranjenosti
- Usposabljanje zdravstvenih delavcev
- Vključitev boja proti podhranjenosti v nacionalno prehransko politiko

O*i*

## Zaključek

Podhranjenost, nov problem s telesno težo



Oj